

SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

AMMONIAK 10-24.5 %

REACH-reg.nr: 01-2119488876-14

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Industriell distribution

Industriell och yrkesmässig användning:

- Kemisk mellanprodukt
- Reduktion av NO_x och SO_x i rökgaser
- Reagens/processhjälpmiddel (syntes, korrosionsskydd, latexproduktion, extraktion, plaster, vattenbehandling/ sanitetskontroll, pH/ neutraliseringsstyrning, jonbyte, bearbetning av stallgödsel som gödselmedel)
- Värmeöverföringsvätska
- Kemiskt/process näringämne (t.ex. farmaceutisk/ läkemedel, gödselmedel, livsmedel, biobränsle)
- Yt-/komponentbehandling (t.ex metall, läder/textil, plast, trä, elektronik/semiledare, isolering, härdning, etsning, betongetsning)
- Produktion av specialkemikalier eller delar av specialkemikalier (t ex vidhäftningsmedel, biocider, katalysatorer, rengöringsmedel, kosmetika, ytbeläggning/färg, byggnadsmaterial, korrosionsskydd, isolering, bläck/färgämnen, läkemedel, polymerblandningar, avisning/antifrys, fotokemikalier)
- Kemisk/process näringsämne (t ex livsmedel)
- Laboratorie/forskningskemikalie
- Fotokemikalie

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING

Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99

e-mail: info@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 112 och begär Giftinformationscentralen för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Skin Corr. 1B; H314
STOT SE 3; H335
Aquatic Chronic 3; H412

ORSAKAR ALLVARLIGA FRÄTSKADOR PÅ HUD OCH ÖGON.
KAN ORSAKA IRRITATION I LUFTVÄGARNA.
SKADLIGA LÅNGTIDSEFFEKTER FÖR VATTENLEVANDE ORGANISMER.

Se avsnitt 16 för förklaringar av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Skyddsangivelser:

(P102)	Förvaras oåtkomligt för barn.
P280	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P260	Inandas inte damm/rök/gaser/ångor/sprej.
P305+351+338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P303+361+353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
P304+340	VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
(P501)	Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Ingen känd.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne:	Ammoniak
Koncentration:	10-24.5 vikt-%
CAS-nr:	1336-21-6
EG-nr:	215-647-6
Indexnr:	007-001-01-2

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Visa detta säkerhetsdatablad för jourhavande läkare.

Vid inandning:

Frisk luft, värme och vila. Om andningen är oregelbunden eller upphört, ge konstgjord andning. Kontakta omedelbart läkare.

Vid hudkontakt:

Använd nöddusch. Tag omedelbart av alla kläder som förorenats. Tvätta huden omsorgsfullt med tvål och vatten. Sök alltid läkare. Tvätta kläderna innan de används igen. Vid hudutslag rådgör med läkare.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk tempererad vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta ut ev kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär under spolningen så att inget fastnar under dem. Efter den initiala spolningen bör den skadade transporteras till sjukhus eller läkare.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Vid förtäring:

Framkalla INTE kräkning. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Kontakta läkare och/ eller transportera omedelbart till sjukhus.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & effekter:

Akuta:

Inandning: Hosta och irritation i luftvägarna.

Hudkontakt: Stark sveda, frätsår på huden, rodnad.

Ögonkontakt: Smärta, ökat tårflöde och rodnad. Orsakar allvarliga ögonskador.

Förtäring: Frätskador i mun, svalg och matstrupe. Buksmärta.

Fördröjda symptom och effekter:

Fördröjda tecken på förgiftning kan förekomma ha uppsikt över drabbad person under flera timmar.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Använd släckmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

Olämpliga släckmedel:

Skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Vid förbränning kan nitrösa gaser (NO_x) bildas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor och tankar med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Håll folk borta från och på vindsidan av spill/ läckage. Ordna med lämplig ventilation. Undvik kontakt med huden och ögonen. Andas inte in ångor och sprutdimma.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Tillåt ej kontakt med jord, yt- eller grundvatten. Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljökada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/ eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall se avsnitt 13 för vidare hantering.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras. Se till att ha tillräcklig ventilation/utsug och använd lämpligt andningsskydd.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare på torr, väl ventilerad plats. Skydda mot solljus.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är ej brandfarlig.

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Lagras åtskilt från syror. Förvara åtskilt från direkt solljus.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Ammoniak
20 ppm/14 mg/m³(NGV)
50 ppm, 36 mg/m³ (TGV(5 min))

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2011:18)

DNEL:

Arbetstagare: Kortsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	36 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- lokala effekter, inhalation:	14 mg/m ³
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	47.6 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, inhalation:	47.6 mg/m ³
Arbetstagare: Långsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	6.8 mg/kg /dag
Arbetstagare: Kortsiktig exponering- systemiska effekter, dermalt:	6.8 mg/kg /dag

PNEC:

Sötvatten: 0.0011 mg/l
Saltvatten: 0.011 mg/l

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Tillämpa god yrkeshygien och säkerhetspraxis. Se skyddsåtgärderna uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Vid otillräcklig ventilation: Helmask med filter typ K II-III (grön). I trånga eller otillräckligt ventilerade utrymmen kan trycklufts- eller friskluftsmask behövas. Hänvisning till relevanta standarder
Masker: SS-EN 136. Filter: SS-EN 141.

Handskydd: Använd handskar av motståndskraftigt material, t.ex.: Butylgummi eller Viton ®. Hänvisning till relevanta standarder. Baskrav: SS-EN 420. Skydd mot kemikalier: SS-EN 374.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas (SS-EN 166).

Hud- och kroppsskydd: Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas med avseende på den arbetsuppgift som skall utföras och de risker som detta medför. Hänvisning till relevanta standarder. Gastäta skyddskläder: SS-EN 943. Vätsketäta skyddskläder: SS-EN 14605.

Begränsning

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös/ljusgul
<i>Lukt:</i>	Stark, stickande (ammoniak)
<i>Lukttröskel:</i>	5 ppm
<i>pH-värde:</i>	12,2
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	- 53 °C
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	39 °C
<i>Flampunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	470 hPa (20 °C)
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	0.909 g/cm ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	>100 g/l, löslig
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Självantändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	1.3 mPa.s
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Ej explosiv
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Ingen tillgänglig information.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända farliga reaktioner under normala användningsförhållanden.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Värme, ammoniakgas kan frigöras under uppvärmning.

10.5 Oförenliga material:

Starka oxidationsmedel och syror.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Vid förbränning kan nitrösa gaser (NO_x) bildas.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

Kan vara farligt vid förtäring.

Inandning: Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Irritation och frätning:

Inandning: Se under inandning ovan.

Hud: Kan orsaka frätskada med sveda, rodnad och sår.

Ögon: Sveda och tårflöde kan uppstå. Kan orsaka allvarliga ögonskador.

Förtäring: Orsakar irritation och brännskador i mun, svalg och magtarmkanal.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända reproduktionstoxiska effekter.

Teratogenicitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organotoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Specifik organotoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ej klassificerad m a p aspirationstoxicitet.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h: 0.89 mg/l (ref: sötvatten, IUCLID 5)
EC50, daphnia, 96 h: 0.101 mg/l (ref: sötvatten, IUCLID 5)

Denna produkt kan orsaka skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Lättnedbrytbar oorganisk förening (ammoniak kan omvandlas till nitrit av bakterier).

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Log Pow -0,64. Låg potential för bioackumulering.

12.4 Rörligheten i jord:

Koc = 13,8

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Anses inte vara persistent, bioackumulerande eller giftigt.

Anses inte vara mycket persistent eller mycket bioackumulerande.

12.6 Andra skadliga effekter

Ingen känd effekt.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 06 02 03: Ammoniumhydroxid.

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 2672

14.2 Officiell transportbenämning: Ammoniaklösning

14.3 Faroklass för transport: 8

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: IMDG Marine Pollutant

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 80; Tunnelrestriktioner: (E)

IMDG: F-A, S-B

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden:

Korrekt tekniskt namn: Ammonia Aqueous (28% or less), 2, Y

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

CLP-förordningen (1272/2008): Ammoniak som säljs till allmänheten ska ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Är utförd.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 ”Avfallsförordningen”
- AFS 2011:18 ”Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar”

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 2015-05-26

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 2

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.